

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : การประเมินโครงการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนเพื่ออาหารกลางวัน
 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา
 จังหวัดลำพูน

ชื่อผู้เขียน : นายประยุทธ์ ศรีทิพย์

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต : สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ :

อาจารย์ ดร. วิรัตน์	ไวยกุล	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร. สุธรรม	จันทร์หอม	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อำนวย	จันทร์แป้น	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินโครงการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนเพื่ออาหารกลางวัน ด้านความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการดำเนินงาน การบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ และรวบรวมปัญหา ข้อเสนอแนะของการดำเนินงานของโรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างเป็นโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดลำพูน ที่ได้จากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างเป็นระดับชั้นและอย่างง่าย ให้กระจายทุกอำเภอตามสัดส่วนของจำนวนโรงเรียน รวม 142 โรงเรียน สุ่มสัมภาษณ์-สังเกตอีก 12 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามและทำการสัมภาษณ์-สังเกต แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าความถี่ ร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. โรงเรียนส่วนใหญ่ได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้สอดคล้องกับระดับจังหวัด เหมาะสมกับสภาพปัญหา การขาดแคลนอาหารกลางวัน การขาดสารอาหารของเด็กนักเรียน และมีลักษณะชัดเจนสื่อความตรงกัน สามารถนำไปปฏิบัติวัดและประเมินได้

2. ปัจจัยเบื้องต้นของโครงการมีลักษณะที่เหมาะสม คือมีความพร้อมระดับปานกลางทั้งปริมาณและคุณภาพของบุคลากร งบประมาณ อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และเทคนิคดำเนินงานโครงการ ได้แก่ ครู ผู้ปกครองมีเจตคติที่ดีต่อโครงการ ให้การสนับสนุนและร่วมมือ ครูส่วนใหญ่มีคุณสมบัติ ประสบการณ์เหมาะสม โรงเรียนในท้องถิ่นยากจน กันดาร และห่างไกลมีครูไม่เพียงพอสำหรับจัดทำกิจกรรมอาหารกลางวัน โรงเรียนสองในสามส่วนมีเงินทุนหมุนเวียนลดลงแต่ดำเนินงานไปได้ มีอยู่เพียงเล็กน้อยที่ดำเนินงานได้เพียงครึ่งปีแล้วเงินทุนหมด โรงเรียนจำนวนครึ่งหนึ่งมีโรงอาหารโรงครัวเฉพาะ มีส่วนน้อยที่สภาพโรงอาหารโรงครัวไม่ดี โรงเรียนประมาณสองในสามใช้โรงฝึกงาน อาคาร เอนกประสงค์ ฯลฯ เป็นที่ประกอบอาหารและที่รับประทานอาหารแทนได้เหมาะสม ส่วนที่ไม่เหมาะสมใช้ห้องเรียน ใต้ถุนอาคารเรียน ใต้ต้นไม้ ฯลฯ โรงเรียนประมาณสองในสามมีสถานที่ในการจัดเก็บและล้างภาชนะวัสดุอุปกรณ์ยังไม่ถูกสุขลักษณะ โรงเรียนส่วนใหญ่มีวัสดุอุปกรณ์ใช้ในโครงการบางประเภทเพียงพอ ได้แก่ ภาชนะ ถ้วยชาม แต่บางประเภทไม่เพียงพอ ได้แก่ ตู้จัดเก็บอุปกรณ์ อุปกรณ์การเกษตร โต๊ะ เก้าอี้ใช้ในโรงอาหาร โรงเรียนส่วนใหญ่ใช้เทคนิคในการบริหารโครงการได้ในเกณฑ์ดี ได้แก่ การจัดครู นักเรียนให้รับผิดชอบในกิจกรรมโครงการ สามารถนำเอาคาบเวลาเรียนของกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพมาใช้จัดกิจกรรมโครงการได้ประกอบอาหารกลางวันในโรงเรียนได้มากกว่า 1 วันต่อสัปดาห์ จัดทำอาหารได้ในราคาถูก บริการอาหารกลางวันฟรีแก่นักเรียนที่ขาดแคลนได้ทุกคน จัดทำอาหารในรูปแบบประสมได้มากกว่าอย่างอื่น และจัดอาหารเสริมได้เกือบทุกโรงเรียน แต่ที่ถูกต้อง 2 ครั้งต่อสัปดาห์มีน้อย

3. กระบวนการดำเนินงานทุกกระบวนการ สามารถจัดได้ในทุกโรงเรียน มีกระบวนการประกอบอาหาร การรับประทานอาหาร การเก็บและล้าง นักเรียนมีส่วนร่วมปฏิบัติมากกว่ากระบวนการ การจัดการ การเตรียมอาหาร การเตรียมผลผลิต และการถนอมอาหารซึ่งนักเรียนมีส่วนร่วมปฏิบัติได้ปานกลางและน้อยลงตามลำดับ

4. โรงเรียนจัดโครงการได้บรรลุเป้าหมายในเกณฑ์ดี ได้แก่ การจัดให้นักเรียนทุกคนได้รับประทานอาหารกลางวันที่ถูกหลักและมีคุณค่าทางโภชนาการ นักเรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติกิจกรรมจริง คณะครู ผู้บริหาร ผู้ปกครองมีเจตคติที่ดีต่อโครงการ ครูมีความรู้ความเข้าใจและปฏิบัติได้ตามแนวที่โครงการกำหนด

5. สภาพปัญหาการดำเนินงานในโครงการมีแต่ไม่รุนแรง ปัญหาที่น่าสนใจ ได้แก่ โรงเรียนในหมู่บ้านยากจน กันดาร และห่างไกล มีครูที่รับผิดชอบจัดกิจกรรมอาหารกลางวันและมีงบประมาณสนับสนุนไม่เพียงพอ นักเรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมในบางกระบวนการได้น้อย

6. คณะครูได้เสนอแนะว่า ควรจะเพิ่มปัจจัยคือ บุคลากรและงบประมาณให้เพียงพอและสอดคล้องกับสภาพความจำเป็นของแต่ละท้องถิ่นอย่างแท้จริง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Thesis Title An Evaluation of the Project of Learning Activities
Development for a School Lunch Program in Primary
Schools under the Office of Lamphun Provincial
Primary Education

Author Mr. Prayut Sritip

M.Ed. Curriculum and Instruction

Examining Committee :

Lecturer Dr. Wirat	Waiyakul	Chairman
Assoc. Prof. Dr. Suthan	Chanhom	Member
Assist. Prof. Amnat	Chanpan	Member

Abstract

This research aimed to evaluate the project of learning activities development for a school lunch program about the proper of objective, input, process, goal attainment, problem collecting and school's operating advice.

The subject of this research were primary schools under Lamphun provincial primary education. Simple random were used for sampling from each district, the total number of subject obtained was 142 and sampling of 12 schools for interviewing and observing. Statistical analyses provided the frequency, percentile, arithmetic means, standard deviation and analytical description of the data.

All rights reserved

The findings were as follows :

1. Most schools had made the objectives which took along with the province's objectives. It suited to the problem situations such as the lack of lunch, lack of nutrition of the students. The objectives could be operated and evaluated.

2. The Inputs of this project were appropriate. There were enough quantity and quality of personnel, budget, place, materials and operational techniques such as teachers, parents had good attitude for this project. They provided the contribution and participation. Most teachers had good characteristic and experience. Schools in poor area, dry and distant village did not have enough teachers to respond the school lunch activities. The fund of two-third of schools was reduce but could be continued the project. A little sum of schools could do the project for half a year. Half the school have a kitchen and canteen, some of them have unsuitable kitchen. Two-third used a workshop to cook and to be a canteen, but some used the classroom, under building or under the tree. It is unsuitable for health. Most of the school have enough instruments for cooking such as plates, bowls but a instrument box, agriculture instrument, tables and chairs were not enough. Most of them had the best technique to administate the lunch program. They put the teachers and students to look for the program activities, put the Work-Oriented Experiences's period into the program. They cooked lunch more than one day in a week, sold food in a cheap price, serviced free lunch for the poor students. Comfortable food was more than the other kinds and could do

extra-nutrition for most of schools, but could cook twice a week in some schools.

3. Every step in the process could be done in every school. Cooking process, eating, washing and keeping gained student participation more than management processing, cooking preparing, materials preparing and food preserving which gained student participation at moderate and low level.

4. Schools achieved good goals in providing every students for good lunch. Students learned by practicing in real situation. Teachers, principals and parents had good attitude toward the projects. Teachers comprehended and were able to pursue along the project.

5. The problems of this project were not serious. Some interested problem were; schools in poor area, dry and distant village had not enough teachers to respond the project and short of money to support the project. Students had least participation in operating the activities.

6. Teachers had advised to increase the personnel and budget to support the project.